

Borjogi és támogatási aktualitások

Tarpataki Tamás

helyettes államtitkár
Agrárminisztérium

2024.03.01.

Az előadás diái letölthetők:
boraszat.kormany.hu/eloadasok

Kérdések:
bortorveny@am.gov.hu

Információ:
boraszat.kormany.hu

Új jelölési szabályok (tápérték, összetevő és DRS)

- Új jelölési szabályok (tápérték, összetevők, DRS): a palackon lévő címkén történő jelölés egy példán keresztül (régi/új)

1. Tokaj
védett eredetű bor
2. 0,75 liter
3. 12 %vol
4. Magyar bor
5. Palackozta: XY Kft.
(Tarcal, Magyarország)

6. Szulfitokat tartalmaz!
7. L.ABCD (FHA)

**AM-HNT-NÉBIH
együttműködésben:**

- térítésmentes
- automatikus
- nem kötelező

megoldás az
elektronikus jelölésre

1. Tokaj
védett eredetű bor
2. 0,75 liter
3. 12 %vol
4. Magyar bor
5. Palackozta: XY Kft. (Tarcal,
Magyarország)
6. E 363 kJ/87 kcal (100 ml-ben)
összetevők és tápérték:

7. Szulfitokat tartalmaz!
8. L.ABCD
9. (új) GTIN + vonalkód
10.

Egy példa az új jelölési szabályokra, ahogy azokat az átmeneti időszakot követően alkalmazni kell majd. Ezek a szabályok ugyan kötelezők, de az átmeneti időszak során mindenkinek lesz ideje felkészülni az új szabályok alkalmazására.

Részletes tájékoztatás: [https://boraszat.kormany.hu/download/5/f8/23000/2023-10-24%20jel%C3%B6l%C3%A9si%20webin%C3%A1rium%20\(honlapra\).pdf](https://boraszat.kormany.hu/download/5/f8/23000/2023-10-24%20jel%C3%B6l%C3%A9si%20webin%C3%A1rium%20(honlapra).pdf)

Tápérték és összetevőjelölés átmeneti időszak

AGRAKMINISZTERIUM

- A tápérték és összetevő jelölési szabályokat **nem kell alkalmazni** a 2023.12.08 előtt előállított borászati terméktételekre
- A magyar hatóságok értelmezése (Bmr. 27/A. §): az új jelölési szabályok szempontjából **előállítottnak tekintendő** az borászati termék, amely:
 - (1) megfelel a 1308/2013/EU rendelet szerinti termékdefiníciónak
 - ÉS**
 - (2) a termékkategóriája már nem változik meg

Részletes tájékoztatás: [https://boraszat.kormany.hu/download/5/f8/23000/2023-10-24%20jel%C3%B6l%C3%A9si%20webin%C3%A1rium%20\(honlapra\).pdf](https://boraszat.kormany.hu/download/5/f8/23000/2023-10-24%20jel%C3%B6l%C3%A9si%20webin%C3%A1rium%20(honlapra).pdf)

DRS mentességek az átmeneti időszakban

VAGY

- *borászati terméktétel* (ez az egész tételre vonatkozik),
- 2024. jan. 1. előtt NÉBIH által kiadott FHA **ÉS**
- 2024. jan. 1. előtti kiserelés

- *palack* (nem a teljes borászati terméktétel),
- amit 2024. június 30-ig forgalomba hoztak* (EPR-fogalom!)

Támogatási menetrend 2024.

Szerkezetátalakítás	▪ 2024. január (már lezárult) + minden évben novemberben
Szőlő-borágazati beruházások	• 2024. március
Külpiaci promóció	• 2024. június
Belpiaci promóció	• 2024. június
Értéknövelés beruházások	• 2024. tavasz
Energetikai beruházások	• 2024. tavasz
Eredetvédelem // új elnevezések	• 2024. III. negyedév
Eredetvédelem // új belépők	• 2024. III. negyedév
Eredetvédelem // promóció	• 2024. III. negyedév
Termelői együttműködések létrehozása, fenntartása	• 2024. III. negyedév
Generációváltás	• 2024. III. negyedév
Kertészeti gépek	• 2024. IV. negyedév
Innováció	• 2024. június

5

Zöld alapon fehér: EMGA

Fehér alapon zöld: EMVA

Szőlő szerkezetátalakítás (EMGA)

- Cél: szőlőtermelés hatékonyságának növelése jobb ültetvények által
- Költségátalányok valós telepítési tapasztalatok alapján
- Támogatási intenzitás:
 - 75% világörökségi területen
 - 60% szerkezetátalakítási tervnek való megfelelés esetén,
 - 50% minden más esetben
- Támogatási kérelem (korábban egyéni terv) benyújtás:
 - első benyújtási időszak: 2024. január 4-22.
 - további benyújtási időszakok: november 2-20. (2024-ben is!)
- Támogatással megvalósított ültetvény újra telepítése is lehetséges (ha az ültetvény már elmúlt 10 éves)
- Keretösszeg 2024-2027.: 71 millió euró
- Legalább 34/50 pont (telepítés), 45/50 pont (termesztéstechnológiai módszerek javítása)
- Pontozás (többek közt): termőhelyi kataszteri pontszám, gazda piaci kapcsolatai, versenyképesség (pl. exportár, termelési érték), szakképzettség

Szőlő-borágazati beruházások (EMGA)

- Cél: az ágazat hatékonyságának növelése jobb gépek használata által
- Elszámolás számla alapján
- Legfeljebb 100 millió Ft-os támogatási összeg
- Támogatási intenzitás:
 - 50% konvergenciaregiónban (KKV)
 - 40% nem konvergenciaregiónban (KKV)
 - 20-25% nagyvállalatok számára
- Támogatási kérelem benyújtás *(tervezett)*: 2024. március vége-április eleje
- Keretösszeg 2024-2027.: 21 millió euró
- Elszámolható költségek:
 - borászati gépek, technológiai berendezések beszerzésének támogatása
 - önállóan nem beadható: napelem, vállalatirányítási szoftver
 - 2025-től szőlészeti gépek is (KAP ST módosítás folyamatban)

Borpromóciós támogatások (EMGA)

- Cél:
 - Földrajzi árujelzők promóciója (EU)
 - Földrajzi árujelzők és szőlőfajták promóciója (harmadik ország)
- Elszámolás számla alapján
- Támogatási intenzitás: 50%
- Támogatási kérelem benyújtás (*tervezett*): 2024. II. negyedév
- Keretösszeg 2024-2027.: 6 millió euró

Élelmiszeripari beruházások (EMVA)

Feldolgozó üzemek komplex fejlesztésének támogatása (KAP-RD04a-RD04b-1-24)

- Rendelkezésre álló forrás: 150 Mrd Ft
- Támogatás minimuma: 200 millió Ft
- Támogatás maximuma: 5 mrd Ft (1.célterület), 1 mrd Ft (2. célterület)
- A projekt megvalósításra rendelkezésre álló idő 36 hónap.

Feldolgozó üzemek fejlesztésének támogatása (KAP-RD04a-RD04b-2-24)

- Rendelkezésre álló forrás: 50 Mrd Ft
- Támogatás mértéke: maximum 200 millió Ft
- A projekt megvalósításra rendelkezésre álló idő 24 hónap.

A támogatási kérelmek benyújtására két célterületet vonatkozásában nyílik lehetőség:

[1. ct. Mezőgazdasági termékek értéknövelése, a piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztést célzó beruházások támogatása](#)

[2. ct. Zöld beruházások](#)

Célja: A felhívás lehetőséget teremt feldolgozási tevékenységhez kapcsolódóan **épületek, építmények építésére, eszközök, gépek, technológiai berendezések beszerzésére**, energiahatékonyság javítására, illetve megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazására is.

Kedvezményezettek:

Mezőgazdasági termékek értéknövelését és/vagy piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztést és/vagy kapcsolódó zöld beruházást megvalósító vállalkozások.

Intenzitás:

- az 1. ct. vonatkozásában az alaptámogatás az összes elszámolható költség **50%-a**,
- a 2. ct. vonatkozásában: Energiahatékonyság javítására vonatkozó tevékenységek esetében az alaptámogatás az összes elszámolható költség **50%-a**,
- a 2. ct. vonatkozásában: Megújuló energia hasznosítására irányuló technológiák alkalmazása esetében az alaptámogatás az összes elszámolható költség **70%-a**. - **(Állami támogatással érintett projekt esetén változhat!)**

Termelői együttműködések (EMVA)

Cél:

- termelői együttműködések létrejöttének, fennmaradásának, valamint közös fejlesztéseinek, beruházásainak ösztönzése,
- a termelői csoportok megalakulásának és működésének ösztönzése.

Támogatást igénybe vevő:

- elismert termelői csoport (már létezőek is, ha új tevékenységet végeznek!)

A KAP ST támogatási céljaiban fontos elem **a termelői együttműködések létrejöttének, fennmaradásának, valamint közös fejlesztéseinek, beruházásainak ösztönzése**. A kapcsolódó beavatkozás egyik célja a termelői csoportok megalakulásának és működésének ösztönzése. A támogatást elismert termelői csoportok vehetik igénybe, azzal a lényeges újdonsággal, hogy már létező együttműködések is támogathatóak, ha új tevékenységet végeznek. A termelői együttműködések támogatása a borászati szektorban is jelentőséggel bír, a kapcsolódó kiírás az év közepén várható.

Generációváltás (EMVA)

- **Gazdaságátadás támogatása** - mind az átadó, mind az átvevő támogatáshoz juthat - a támogatás mértéke – az átadott üzem méretétől függően - 40 000 és 100 000 euró (átlány)
- **Induló fiatal gazda támogatás** – max. 40 év, 10.000 – 50.000 STÉ üzemméret között átlányjellegű támogatás, max. 40 ezer EUR

A program kiemelt prioritásként tekint **a termelői generációváltás ösztönzésére**, amely a szőlő-bor ágazatban is fontos. Új eszközként jelenik meg a stratégiai tervben a gazdaságátadás támogatása, a gazdaságátadáshoz kapcsolódóan mind az átadók, mind az átvevők számíthatnak az átadott üzem méretétől függő, 40 000 és 100 000 euró közötti nagyságrendű, átlány jellegű támogatásra.

Új borszőlő ültetvények létrehozása (EMVA)

KAP-RD01a-RD12-1-24 Kertészet – ültetvénytelepítés és gyógynövénytermesztés támogatása (gyümölcs, gyógy- és fűszernövény, **borszőlő**)

- Rendelkezésre álló forrás: 25,2 Mrd Ft
- Támogatás mértéke: max. 500 millió Ft
- A projekt megvalósításra rendelkezésre álló idő 24 hónap.

Célja: magas termőképességgel és termésbiztonsággal rendelkező ültetvények telepítésének a támogatása.

Borszőlő:

- kizárólag borvidékbe sorolt településen megvalósuló,
- új telepítési engedély alapján telepített ültetvényekre
- elkülönül a szőlő szerkezetátalakítástól

A támogatási kérelmek benyújtására két célterületet vonatkozásában nyílik lehetőség:

[1. ct. Ültetvénytelepítéshez kapcsolódó tevékenységek](#)

[2. ct. Öntözési infrastruktúra kialakításával kapcsolatos tevékenységek](#)

Kedvezményezettek:

- Mezőgazdasági termelők
- Mezőgazdasági termelők tagságával működő szervezetek
- Állami elismeréssel rendelkező együttműködések (külön igazolás nélkül mezőgazdasági termelőnek minősülnek)
- Gyógynövénytermesztéshez kapcsolódóan integrátori, vagy feldolgozó tevékenységet folytató vállalkozások.

Intenzitás:

- az 1. ct. (ültetvénytelepítés) esetében az alaptámogatás az összes elszámolható költség **50%-a**,
- a 2. ct. (öntözésfejlesztés) esetében az alaptámogatás az összes elszámolható költség **50%-a**.
- a 2. ct. – meglévő öntözőrendszerek felújítása - az alaptámogatás az összes elszámolható költség **70%-a**.
 - fiatal mezőgazdasági termelő, gazdaságátadás +15%, termelői együttműködés, ökológiai gazdálkodás +10%.

Eredetvédelem // új elnevezések (EMVA)

- Cél: **új** eredetmegjelölés, földrajzi jelzés vagy hagyományos különleges termék uniós **elismertetése**
- Kedvezményezettek: az 1151/2012/EU, az 1308/2013/EU, valamint az (EU) 2019/787 rendeletek szerinti csoportosulások
- Elszámolás: a költségek min. 75%-a számla alapján, max. 25% költségátalány
- Támogatási intenzitás: 100%
- Támogatási kérelem benyújtás (*tervezett*): 2024. III. negyedév
- Keretösszeg 2024-2027.: 1,27 millió euró

Eredetvédelem // új belépők (EMVA)

- Cél: **uniós oltalom alatt álló** eredetmegjelölés/földrajzi jelzés vagy hagyományos különleges termék **új együttműködés keretében történő előállítása**
- Kedvezményezettek: az 1151/2012/EU, az 1308/2013/EU, valamint az (EU) 2019/787 rendeletek szerinti csoportosulások mezőgazdasági termelő tagjai
- Elszámolás: a költségek min. 75%-a számla alapján, max. 25% költségátalány
- Támogatási intenzitás: 100%
- Támogatási kérelem benyújtás (*tervezett*): 2024. III. negyedév
- Keretösszeg 2024-2027.: 1,27 millió euró

Eredetvédelem // promóció (EMVA)

- Cél: uniós minőségrendszerekre irányuló tájékoztatás és promóció (földrajzi árujelzők és hagyományos különleges termékek)
- Kedvezményezettek: az 1151/2012/EU, az 1308/2013/EU, valamint az (EU) 2019/787 rendeletek szerinti csoportosulások és azok együttműködései
- Elszámolás számla alapján
- Támogatási intenzitás: 70%
- Támogatási kérelem benyújtás *(tervezett)*: 2024. III. negyedév
- Keretösszeg 2024-2027.: 1,27 millió euró

Kertészeti gépek (EMVA)

Mezőgazdasági termelők számára (legalább 40%-os mg. árbevétel arány + legalább 10.000 STÉ üzemméret mellett):

- hagyományos gépbeszerzések támogatása
- digitális, precíziós technológiák alkalmazásának támogatása

Az év végére tervezett a kertészeti ágazat gépesítettségének modernizálását célzó kiírások megjelenése. A hagyományos gépbeszerzések támogatásán túl kiemelt helyen jelenik meg a tervben a digitális, precíziós technológiák alkalmazásának támogatása, amely kapcsán külön pályázati konstrukcióval tervezünk.

Borágazati innováció (EMGA)

- Cél: olyan új, vagy Magyarországon még nem alkalmazott technológiák, eljárások bevezetésének támogatása, amelynek révén az ágazat szereplői új piacokat, fogyasztókat érnek el (pld. alkoholcsökkentett és az alkoholmentesített borászati termékek előállítás), a hatékonyságukat tudják növelni, vagy meg tudnak felelni az egyre növekvő környezeti igényeknek
- Innovációs tervet kell készíteni
- 67/100 pont kell a pozitív elbíráláshoz
- Elszámolás: számla alapján
- Támogatási intenzitás: 20-50% (konvergencia-régió / vállalatméret függvényében)
- Támogatási kérelem benyújtás (*tervezett*): 2024. II-III. negyedév
- Keretösszeg 2024-2027.: 1,5 millió euró

Termelői Integrációs Szervezet (TISZ)

- Tárgyalási pozíció javítása, hiszen a TISZ a tagjai nevében tárgyal (de nem veszi meg a szőlőt)
- Intézményesített termelési és értékesítési együttműködés.
- Legalább 10 termelő által létrehozott egyesület, gazdasági társaság, **hegyközségi szekció**
- Hegyközségi szekció: már létező és működő hegyközségek szőlészeti vagy borászati szekciója is kérelmezheti TISZ-ként történő elismerését
- A borász TISZ-ek számára is könnyebb a megalakulás: a minimális méret immár földrajzi árujelzői alapon van meghatározva.

Együttműködés nélkül nem lesz rendes borár, nem lesz rendes szőlőár!

Az elmúlt időszakban jelentősen megemelkedtek az inputárak. A tapasztalat, hogy ezt nem sikerült érvényesíteni a borárakban.

Sőt, sok esetben nagyobb ütemben nőtt egy-egy bor fogyasztói ára, mint az átvételi ára.

Az együttműködést nem keresni kell, hanem gyakorolni.

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!

Az előadás diái letölthetők:
boraszat.kormany.hu/eloadasok

Kérdések:
bortorveny@am.gov.hu, borkert@am.gov.hu

Információ:
boraszat.kormany.hu